

Åpent brev til Ymber, Vissi og Ishavskraft.

Stopp vindkraftplanene i Kvænangen!

01.06.2023 kom rapporten til Sannhets- og forsoningskommisjonen. I denne står det: "Utbyggingen av vindkraftanlegg er i dag kanskje den formen for inngrep som får mest oppmerksomhet. Vindkraftindustrien utgjør ofte et drastisk inngrep i samiske bruksområder. Slike anlegg legger gjerne beslag på de samme høytliggende områder som er nødvendig for reinen gjennom årssyklusen, og innebærer i tillegg bygging av en rekke anleggsveier – veier som ødelegger beite og åpner for også andre typer utmarksferdsel. Det foreligger i dag omfattende planer for videre vindkraftutbygging i reindriftsområder, og det eksisterer ingen nasjonal plan for slike prosjekter som ivaretar reindriftenes interesser."

Dagen etter demonstrerte samiske ungdommer og andre i Oslo mot at vindturbinene på Fosen fortsatt skuffer inn millioner til Statkraft og utanlandske spekulanter, 600 dager etter at Høyesterett slo fast at denne vindkrafta er ulovlig. Likevel har ikke våre lokale kraftspekulanter lært noen ting som helst av dette. Troms Kraft og Ymber planlegger nå vindkraftverk i Kvænangen og Skibotn. Begge kraftverka vil ligge i reinbeiteområde. Reinbeitedistriktet Ábborášša (Kvænangen/Guovdageaidnu) har tidligere vært utsatt for både vannkraftutbygging og gruvedrift som kraftig har innsnevret deres beiteområder og lagt hinder for driften. Nå har de sagt klart fra at det vindkraftverket som Troms Kraft og Ymber planlegger, vil bli slutten for deres reindrift. Den vil ikke kunne fortsette og alle familiene som har sitt levebrød her, må leite annet arbeid eller søke om trygd fra NAV. De vil måtte gå ut av reindriften og dermed også miste sin kultur. Dette er stikk i strid med budskapet i kommisjonens rapport, og også Grunnlovens sameparagraf, som nylig er forsterka. Det vil være i strid med ei rekke internasjonale konvensjoner, bl.a. den som Fosen-kraftverket blei dømt etter.

Dette vet politikerne og byråkratene bak Troms Kraft og Ymber. Likevel velger de å gå til konfrontasjon, de velger å provosere fram nye rettssaker, nye aksjoner. Ymber produserer kraft som vi i Guovdageaidnu får gjennom et komplisert system med Vissi og Ishavskraft, et system som bevisst er laga vanskelig for at vi ikke skal forstå det. Da det blei kjent at Ymber skal delta i rasinga av fjellområda i Kvænangen og livsgrunnlaget for Ábborášša reinbeitedistrikt, skreiv jeg til Ymber for å si opp min strømvtale. Det viste seg å være umulig, uten å miste enhver tilgang til strøm. Ymber har sikra seg et monopol, som gjør at vi er totalt avhengige av dem. I svaret fra Ymber/Vissi forsvarer en kundevilleder Ymbers vindkraftsatsing slik:

"Grunnen til dette er behovet for mer kraft i vårt område og da synes vi fornybar energi er et bra alternativ. Om det blir en realitet eller ikke vil jo være opp til kommunene å bestemme, men vi har ønsket å undersøke hvilke muligheter som finnes."

Dette utsagnet fortjener ikkenoe mildere ord enn løgn. Å rasere et stort fjellområde og sprengte ut veier, oppstillingsplasser og turbinfundament, for å drepe fugl med vindturbiner og spre mikroplast i terrenget er ikke fornybart. Det er skader som ikke vil kunne gjenopprettes før neste istid. Det påståtte behovet for ny energi er laga av politikere og spekulanter i lag, med kryptovalutafabrikk som ikke produserer noe som helst annet enn strømforbruk, med elektrifisering av Melkøya for å forlenge oljealderen, med eventyrslott av batterifabrikk og hydrogenfabrikk på annet hvert nes.

Videre skriver Ymber alias Vissi sin kundevilleder: *"Utbygging av vindkraft både her i vårt område og ellers i Norge er det delte meninger om og det har vi full forståelse for. Samtidig hvis det skulle være aktuelle områder å bygge ut vindkraft på, så synes vi det vil være bedre om eierskapet*

er lokalt og ikke tilfaller utenlandske investorer. Det har vært vårt utgangspunkt og hvis kommunene går inn for utbygging av vindkraft så vil det jo være en grundig prosess videre." Det er rett at det er et problem at utenlandske spekulanter i dag tjener milliarder på norsk vindkraft. Men svaret kan ikke være at offentlige selskap hiver seg på samme galeien. For naturen og for reindrifta spiller det fint liten rolle hvilke eiere som raserer dem. Disse utbyggerne har fått kraftige advarsler. Fra reindrifta, fra samiske organisasjoner, fra miljøorganisasjoner og på folkemøter i de berørte områdene. De vet hva de gjør. De vet det er i strid med lover og konvensjoner. Likevel gjør de det. Likevel ber de om bråk. De har ennå en sjanse før det står på parolene foran Stortinget og Slottet: "Stopp Troms Kraft og Ymber!"

Det kan bli stor økning av salget av dieselaggregat framover, dersom det er vår eneste mulighet for å sikre oss det aller mest nødvendige av strøm uten å bli medskyldig i denne forbrytelsen.

Svein Lund